09/11/2020

Докторска защита в Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

В Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се проведе публична защита на докторската дисертацията на Силва Маринова на тема: „Христовите притчи в монументалната живопис на Българското възраждане (херменевтика и иконография)“.

Защитата се проведе на 3 Ноември 2020г. в библиотеката на факултета, при спазени всички разпоредби за мерки, издадени от Ректора на СУ. Научното жури в състав проф. дбн д-р Емил Трайчев Стоянов (председател на журито), доц. д-р Иван Рашков (научен ръководител на докторанта), проф. д-р Елена Генова, доц. д-р Миглена Прашкова и доц. д-р Ростислава Тодорова гласуваха единодушно за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на

Силва Маринова.

Председателят на журито проф. дбн Емил Трайчев Стоянов във встъпителното си слово разви с красноречиви аргументи тезата, че важно в тази дисертация е обръщането на внимание на много важен момент в Новозаветната библеистика – Христовите притчи, върху които не е работено около повече от тридесет години във Богословския факултет, нито на ниво Библеистика, нито на ниво Историческо и Систематическо, както и Практическо богословие. Дисертацията е в областта на Християнското изкуство, т.е. спада към Практическото богословие, според сегашното разделение на катедри във Богословския факултет.

В рецензията си проф. дбн Е. Трайчев отбелязва следното: „познаващият цялата сложност на въпроса няма да се учуди от широкия обхват на избраната дисертационна разработка. В този труд Силва Маринова отчита и колебанията на хипотетичните реконструкции в най различните интерпретации на разглежданата проблематика. Тази проблематика по природата си е сложна, не цялостно и задълбочено проучена, и затова авторката проявява старание да представя въпросите и съответните научни анализи максимално ясно. Това разкрива възможност за използване на труда, както от студенти, така и от други интересуващи се по проблеми от Възрожденското църковно изобразително изкуство. Докторантът не търси сензацията, а цели точност, без абсолютизиране, което говори за научна зрялост.“

Приносният характер на този труд, според рецензията на председателя на журито, се заключава в няколко негови положителни особености: 1) Настоящият труд дава сериозни основания за преразглеждане на известни становища (особено в съвременното църковно-изобразително изкуство), но и представлява своеобразно разширение и добавяне на нови изяснения. По този начин Маринова обръща оправдано внимание върху постигнатото в родното църковно изкуство и прави опит за нов прочит на сложната проблематика в контекста на Православното предание и на съвременното развитие на науката. 2) Авторът умело разполага сложния комплекс от проблеми, които интересуват съвременните изследователи, излага ценни възгледи на богослови и изкуствоведи.

Коментарните бележки и привеждането на нови сведения е положително за популяризирането на проблематичната област и я правят и днес интересна и вълнуваща не само като отзвук от миналото, но и актуална за настоящето. 3) Представеното изследване има положително значение за нашето богословие

– да се върви напред успоредно с достиженията в православното богословие и западноевропейската наука. Авторът се опитва да намери най-верния път към изясняването на отделните въпроси и тяхното отражение върху много богословски и иконографски проблеми, които предстоят да бъдат изследвани в родната наука. Според проф. д-р Елена Генова, изкуствовед, системно изучаващ изкуството на Българското възраждане, „Изводите, направени след края на всеки текст, посветен на Христова притча, са особено ценни и приносни, защото засягат основополагащи тези за появата и характера на илюстрираните притчи, както и за промените, които настъпват в монументалната живопис през епохата на Българското възраждане“. Проф. д-р Е. Генова подчерта, че това е първото по рода си задълбочено изследване на Христовите притчи като текст и изображение:

„Ще подчертая отново перфектния анализ на херменевтиката и сравнителният анализ на идентифицираните от докторанта илюстрирани притчи в българската монументална живопис от епохата на Българското възраждане.“

Научният ръководител доц. д-р И. Рашков, който е и инициаторът за разработването на тази тема, също заключи че „е много важен фактът, който трябва да се отчете: за първи път у нас се осъществява цялостно научно изследване на херменевтиката и иконографията на Христовите притчи в периода на Българското възраждане.“ Доц. д-р М. Прашкова обърна внимание, че проучването е направено в три основни аспекта – богословие, херменевтика и иконография. Разглеждането на всяка от изобразяваните през този период притчи следва логична схема, завършваща с изводи, които определят приносния характер на дисертационния труд. Приносите могат да бъдат групирани в три основни категории: Първо. Изяснена е богословската основа на иконографията на Христовите притчи. Второ. Проучването има подчертан принос при изясняване на херменевтиката на Христовите притчи. Задълбоченият богословски анализ е в основата на правилното тълкуване на текстуалните източници за отделните сюжети, но и от особено значение за анализиране на стенописните образци, които са важни за изясняване на техните иконографски особености. Трето.

Извършено е задълбочено изследване на иконографията на Христови притчи в българските възрожденски паметници, ползвайки се от най-ранния образец на съответната Христова притча“. В становището си доц. д-р Р. Тодорова изказва съгласие с изведените пет приносни момента в изследването, „които са добре формулирани и ясно показват силните страни на дисертационния

труд. Съгласна съм, че тази дисертация представлява задълбочено изследване на българската възрожденска иконография на Христовите притчи и то в хронологичен аспект“.

Силва Маринова завършва богословие и новогръцка филология в Софийски университет. Защитава магистратура по История на Славянските църкви в Атинския университет, Гърция. Специализира в редица университети и научни институции: Тракийския Университет „Демокрит, Комотини, Солунски Университет „Аристотел“, Атински Университет „Каподистрия“ и Институт за

програма Историко-ерситет.

dobrotoliubie.com